

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon 2113

Cena inseratov: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali ogla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Težak je položaj našega kmeta.

Gospodarska kriza vedno hujše pri-
liška našega kmeta. Kakor je ugotovil
glavni odbor Kmetijske družbe na svo-
ji seji v Ljubljani dne 10. oktobra, je ta
kriza zajela vse okraje dravske bano-
vine še le tedaj, ko so padle cene goveji
živini, prašičem in vinu. S tem so usah-
nili glavni viri dohodkov, iz katerih je
kmet kril svoje obveze.

V onih delih države, kjer tvori pšeni-
ca glavni vir kmetovih dohodkov, je
vlada s posebnim zakonom določila
najnižjo ceno pšenici v notranjem pro-
metu na 1.60 Din in prevzela obveznost
doplačila za razliko med notranjo in
zunanjo ceno (v zunanji prodaji). S tem
je vlada kmetovalcem v žitorodnih kra-
jih pomagala. Pri nas pa pšenica ni
glavni vir dohodkov, marveč predmet
uvoza. Zato se je s tem ukrepom vlade
kmetovalčevo stanje pri nas po večini
še poslabšalo.

To poslabšanje gre vzporedno s pa-
dajočimi cenami živine. Čim manjšo
ceno ima živina in čim manj se je pro-
da, v tem večji meri usihajo dohodki
kmetovi. Treba je samo čitati poročila
o cenah na živinskih sejmih, in pred
očmi se ti pojavi slika velike gospodar-
ske bede. Še bolj izrazita bo ta slika,
ako greš tak dan sam na sejem in pre-
motiš razmere. To je storil naš poro-
čevalec isti dan, ko se je glavni odbor
Kmetijske družbe zbral k seji. Njegova
stvarna opazovanja v naslednjem pri-
občujemo:

V torek dne 10. t. m. se je vršil v Ma-
riboru živinski sejem, ki je bil zelo do-
bro obiskan. Živine so prignali toliko,
kakor le malokedaj poprej. Bili so tudi
prav lepi komadi. Ali žalibog kupcev
ni bilo . . .

Ako si opazoval vrvenje na živins-
kem trgu, se ti je nudila prav žalostna
slika. Lastniki živine so vabili mesarje
in prekupce, naj se jih usmilijo in jim
odkupijo živinčeta. Nekateri so ponu-
jali svojo živino za naravnost sramotne
cene, ali kljub temu je malokateri spravi-
l svojo živino v denar. S komerkoli si
govoril, vsak je tožil in jadikoval, da je
dospela gospodarska kriza na kmetih
do vrhunca. Kmetje nimajo denarja še
niti za davke ne, niti ne morejo za zimo
kupiti članom svoje družine potrebne
zimске obleke in obutve. Vino in les ne
gresta v denar, sadja je bilo v maribor-
ski okolici letos malo in še tisto nima
skoro nobene cene. Kar so dobili ljudje
za kakšen voziček krompirja, zelja ali

repe, gre za vsakdanje potrebe, kakor
da bi vrgel muho v ogenj!

Žalostnih in povešenih glav so se to-
krat vračali kmetje z mariborskega ži-
vinskega sejma. Priporočali bi tistim,
ki še vedno mislijo, da je kmet zakopan
v same dobrote, da bi si ogledali to zelo
mučno sliko. Slišal si same besede ne-
volje in žalosti. Kmetič od Sv. Marjete
ob Pesnici mi je doslovno rekel slede-
če: »Če bo šlo tako naprej, lahko na pr-
stih ene roke izračunam, kedaj bo šla
moja kmetija na boben. Pred poldru-
gim letom sem kupil kravo, ki sem jo
danes prodal. Tehtala je okoli 400 kg
in sem plačal tedaj za njo 2900 Din. Se-
daj sem jo pital cele mesece in je teh-
tala par kg več kot 500 kg in sem dobil
zanjo celih 1255 Din. Davka z vsemi
dokladami sem imel leta 1929 Din 816,
letos pa me tirjajo za Din 2712. Iz tega
lahko vidite, kako se v sedanjih časih
godi nam kmetom. Vrh tega nas gotovi
gospodje silijo, da moramo pristopati
k raznovrstnim društvom in tam pla-
čevati visoko članarino, katera gre, ne
vemo kam. Prejšnje čase sem bil član
Izobraževalnega društva pri Sv. Petru
in sem plačal vsako leto par kron, od-
nosno dinarjev, in moja družina je ime-
la za izobrazbo dovolj čtiva in poduka
na razpolago. Čudim se tudi temu, da
v dobi, ko cene kmetiskim pridelkom
tako strašno padajo, niso tovarnarji pri
cenah industrijskega blaga prav nič
popustili. Tu bi morali merodajni gos-
podje kaj resnega ukreniti, če hočejo
rešiti slovenskega kmeta gospodarske-
ga propada.«

Druga slika: Čez državni most žene
sključeni kmet par volov. Na sebi je
imel slabo obleko, in gube na licih so
pričale o velikih težavah, ki ga tarejo.
Stopim k njemu in ga vprašam: »Očka,
ali ste kupili vole?« Mož mi žalostno
odgovori: »E, kaj še! Nisem jih mogel
prodati, če bi jih tudi za mesarji in
kupci metal. Niti 4 Din mi nihče ni ho-
tel dati za kg žive teže, ko sem jih ku-
pil, so tehtali 915 kg in sem dal zanje
tedaj 7 Din za 1 kg. Danes tehtajo 1200
kg in mi nihče ni hotel dati niti 4 Din
za kg. Davkarija me rubi za davke, bol-
nišnica me tirja za stroške zdravljenja
mojega sina, pri hiši pa ni niti krajcar-
ja denarja.« In pojavila se je solza v o-
čeh s skrbjo in žalostjo obteženega mo-
ža . . .

*

**Razširjenje avstrijske vlade s social-
nimi demokrati na vidiku.** O avstrijs-
kem ponesrečenem puču »Heimwehra«
smo obširno pisali pred tedni. Vrhovne
oblasti željni heimverovci nikakor ne
mirujejo, ampak se na tistem oborožu-
jejo in pripravljajo na ponovni državni
udar. V očigled heimverovskim pre-
vratnim nakanam se ponujajo za vstop
v avstrijsko vlado socialni demokrati,
ker je sedanja dr. Bureschova vlada
preslaba, da bi vzdržala naval avstrij-
skih fašistov. Seiplova struja krščans-
kih socialcev, ki je v ozkih stikih s
Heimwehrom, je seveda odločno proti
vladnemu druženju s socialisti. Levo
krilo krščansko-socialne stranke je za
zbližanje s socialno demokracijo in ni
izključeno, da se bo vodstvo krščans-
kih socialistov odločilo na pritisk le-
vega krila za sodelovanje s socialisti.

**Avstrija pripravlja zopetno zmanjša-
nje števila državnih uradnikov** na ta
način, da bodo upokojeni vsi državni
uradniki, ki so že dosegli polna službe-
na leta.

**Rumunija se pogaja za sklep pogod-
be s sovjetsko Rusijo.**

Zasedanje Zveze narodov je bilo to-
krat otvorjeno v Parizu v pondeljek,
dne 16. t. m.

**Madžarska bo pristigla že itak zni-
žani državni proračun za nadaljnjih
20—25%**

**Nemci zopet zavlekli plačevanje voj-
noodškodninskih obveznosti.** Dolgo so
trajali obiski in posvetovanja med Pa-
rizom in Berlinom, kako bi naj Nemci
vsaj delno zadostili vojnim obvezam.
Med Francozi in Nemci je prišlo te dni
do dogovora, po katerem bo zadnji te-
den meseca novembra proučil posveto-
valni odbor mednarodne vojnoodškod-
ninske banke v Baslu plačilno nezmož-
nost Nemčije. Še pred Božičem bo se-
stavila mednarodna konferenca nov
program, po katerem bi naj plačevali
Nemci vojne odškodnine po že znanem
Youngovem načrtu. — Z omenjenim
dogovorom so se zopet potegnili Nemci
za nekaj časa iz zanjke glede vojne o-
škodnine.

Francozi za vpostavitve reda. Že od
nekdaj je otok Korzika, domovina veli-
kega Napoleona, ki spada pod Franci-
jo, na glasu kot torišče najbolj drznih
razbojnikov, ki so vršili tamkaj svoji to-